

[Vilhelm Rasmussen.]

trivielt at skulle tale om det igen, men jeg vil dog gerne for mit Vedkommende sige, at det er jo noget, alle er enige om, at det skal Børnene lære saa godt, det lader sig gøre; men der er mange Veje, ad hvilke det kan ske. Og det er ganske særlig forbavsende, at det netop er de Medlemmer, der taler paa Grundtvigs og Kolds Vegne, som synes at være ivrige for de elementære Færdigheder.

Jeg skal til Oplysning med den højtærede Formands Tilladelse citere nogle ganske smaa Stykker af Grundtvig og Kold for at vise, hvorledes disse to geniale Pædagoger saa netop paa denne Sag. Grundtvig siger et Sted:

„Skolen for Døden kender hos os hele Folket, thi det er uden Undtagelse enhver, som begynder med Bogstaver og ender med Bogkundskab; stor eller lille, følgelig Alt, hvad der gennem mange Aarhundreder kaldes Skole, Alt hvad der endnu kaldes saa. Døde er Bogstaver, død al mulig Bogkundskab, drøbende er ikke blot Matematikken og Grammatikken men alt betydeligt Hovedbrud for Mennesket i Barnealderen“.

Ja, han siger malende: Det er kun

„Boghandlere, Bogbindere og Bogorme, der kan leve af Bøger“.

Altsaa, de Herrer, der kommer med Grundtvig i Brystet, er i højeste Grad i Modstrid med Aanden i hele hans Betragtning, naar de er saa ivrige for Opdragelse i en ren udvortes Færdighed, i den Kunst at læse.

Nu var jo Kold hans Discipel, men Kold afviger fra Grundtvig, bl. a. derved, at han ogsaa grundede en Skole for Børn, i hvilken det levende Ord i Modsætning til Bogkundskaben skulde være fremtrædende. Derfor forekommer det mig, at de ærede Medlemmer, der er Tilhængere af Grundtvig og Kold, naar de taler om Læsning, Skrivning og Regning, dog ikke bør glemme, hvad netop deres Profeter mener i denne Sag.

Kold kalder Skolebøgernes Indhold almenyttige, kedelige Sager, uden Hoved og Hale, uden Aand og Liv, som man har afskummet de sammenkogte Videnskaber.

„At læse sig til noget“, siger han, „hører den moderne Alder til og maa forberedes ved den mundtlige Undervisning... Da nu Skolen ikke befatter sig med at vække Aander“ — hvad han jo kritiserer — „har den kastet sig over det mekaniske og ladet disse 3 Færdigheder (Læsning, Skrivning og Regning) være dens Hovedformaal, hvortil den bruger hele Skoletiden. Man skulde un-

dres over, at det har kunnet være saa længe, naar man ikke vidste, at hvad der bliver bagvendt begyndt, faar lang Vej til Maalet, som Kællingen sagde: „Der er lang Vej frem“, da hun aag tilbage.“

Han siger om denne Kunst:

„den Kunst kunde passende øves i Slutningen af Skoletiden... Skolen skal kun i ringe Grad befatte sig med Indenadslæsning, da den har langt vigtigere Ting at gøre, nemlig: at udvikle Børnenes Aandsevner, hvilket lettest og sikrest sker ved mundtlig Undervisning. Skrivning... drives til ikke ubetydelig Fuldkommenhed... langt mere end Behov gøres. Tænker man derimod paa at fremsætte Tanker og Anskuelser skriftlig, da er den eneste Mangel herved, at vedkommende ingen Tanker og Anskuelser have, men saa snart de faar dem, kunne de dog nogenlunde føre dem til Papirs... Man maa have noget at skrive om, før man lærer at skrive, føle Trang til Kundskab, før man lærer at læse.“

Ja, alt det underskriver jeg. Det er moderne Tale, sagt for lang Tid siden, men det maa jo lyde som Tordenbrag i Ørene paa de ærede Medlemmer, der er Grundtvigianere og Kold-Tilhængere, og som møder her med deres eneste Krav til Skolen om Indøvelse af den Slags Færdigheder, Læsning, Skrivning og Regning, om hvilke vi alle mener, at det er noget, der skal indøves. Striden staar kun om, ad hvilke Veje.

Dernæst er der Pædagoger — dem vil jeg ærlig indrømme jeg hører til —, som er af den Mening, at Intelligensudviklingen er det vigtigste, og at en stor Interesse i Skolen for Udviklingen af Børnenes Intelligens bl. a. vil føre med sig, at de ogsaa bliver dygtigere til at læse, skrive og regne. Og hvis vi ser paa de Undersøgelser, der er foretaget her i Landet, viser de jo ogsaa, ganske i Modstrid med hvad den ærede Ordfører for Venstre, Hr. Søren P. Larsen, mener eller synes at mene, at der, hvor vi har de flere Fag, staar man relativt højest ogsaa i elementære Færdigheder.

Jeg vil dernæst tillade mig at gøre en Bemærkning til § 6, om Fagene paa Lærerskolerne. Den højtærede Minister har allerede saa udførligt gjort opmærksom paa, at der strengt taget ikke er nogen Fagforøgelse, og det er jo rigtigt. Jeg vil kun her til Supplering gøre opmærksom paa, at et Fag som Sundhedslære havde man ved Eksamen endnu inden Ordningen af 1894. Jeg har selv hørt Kroman, som Led i Eksamen i Pædagogik, eksaminere i Spørgs-